

ශීර්ෂය 299 - ශ්‍රී ලංකාවේ බුද්ධිමය දේපල කාර්යාලය - 2024

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

ශීර්ෂය 299 - ශ්‍රී ලංකාවේ බුද්ධිමය දේපල කාර්යාලයේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශවලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 1(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව ශ්‍රී ලංකාවේ බුද්ධිමය දේපල කාර්යාලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් ඇතුළත් සම්පිණ්ඩන වාර්තාව 2025 මැයි 30 දින ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. විගණන පනතේ 11(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව කාර්යාලයට අදාළ වාර්ෂික විස්තරාත්මක කළමනාකරණ විගණන වාර්තාව 2025 ජුනි 26 දින ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10 වගන්තිය ප්‍රකාරව මෙම වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ බුද්ධිමය දේපල කාර්යාලයේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින්, මූල්‍ය තත්ත්වය, මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ සටහන් 1හි සඳහන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේ පදනමට අනුකූලව සියලුම ප්‍රමාණාත්මකතාවයන් සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 කරුණක් අවධාරණය කිරීම - මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේ පදනම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේ පදනම විස්තර කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන් 1 කෙරෙහි අවධානය යොමු කරවමි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන රජයේ මුදල් රෙගුලාසි 150 හා 151 සහ 2025 පෙබරවාරි 21 දින සංශෝධිත 2024 දෙසැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍ය ගිණුම් මාර්ගෝපදේශ අංක 06/2024 අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ බුද්ධිමය දේපල කාර්යාලයේ, මහා භාණ්ඩාගාරයේ සහ පාර්ලිමේන්තුවේ අවශ්‍යතාවය සඳහා සකස් කර ඇත. එම නිසා, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වෙනත් අරමුණු සඳහා සුදුසු නොවිය හැක. මගේ වාර්තාව ශ්‍රී ලංකාවේ බුද්ධිමය දේපල කාර්යාලයේ, මහා භාණ්ඩාගාරයේ සහ ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවේ භාවිතය සඳහා පමණක් අරමුණු කර ඇත. මෙම කරුණ සම්බන්ධයෙන් මගේ මතය විකරණය කරනු නොලැබේ.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශණ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ හා ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම

රජයේ මුදල් රෙගුලාසි 150 හා 151 සහ 2025 පෙබරවාරි 21 දින සංශෝධිත 2024 දෙසැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍ය ගිණුම් මාර්ගෝපදේශ අංක 06/2024 ට අනුකූලව සියලුම ප්‍රමාණාත්මකතාවයන් සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කෙරෙන පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා වංචා සහ වැරදි හේතුවෙන්

ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම වේ.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව කාර්යාලය විසින් වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වා ගෙන යා යුතුය.

ජාතික විගණන පනතේ 38(1)(ඇ) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව කාර්යාලයේ මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර එම පද්ධතියේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනයක් සිදු කර ඒ අනුව පද්ධතිය ඵලදායී ලෙස කරගෙන යාමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතුය.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය පිළිබඳ විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකාධිපති වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කර ගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුවත් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම් හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුලදී හඳුනාගත් විගණන සොයා ගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව ගණන්දීමේ නිලධාරී දැනුවත් කරන ලදී.

2. වෙනත් තෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාරව පහත සඳහන් කරුණු මා ප්‍රකාශ කරමි.

(අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වන බවට,

(ආ) ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මා විසින් කර තිබුණු නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කාර්යභාරයන් ඉටු නොකිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව මෙම දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 3.1.1.1 යටතේ බුද්ධිමය මාලාව, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල වල දේපළ කාර්යාලය දැනුවත් සම්බන්ධීකරණය සහිතව බුද්ධිමය දේපළ කිරීමේ වැඩසටහන් 50 ක් විෂය පිළිබඳ උනන්දුවක් දක්වන අය සංවිධානය කිරීමට වසර ඉලක්ක කරගෙන මාර්ගගතව තුළ සැලසුම් කර තිබුණ ද පැවැත්වීමට සැලසුම් කර තිබුණි. වැඩසටහන් 02ක් පමණක් වැඩසටහන් මාලාව සඳහා සහය දක්වන පවත්වා තිබුණු අතර සම්පත් ලෙස රාජ්‍ය පරිපාලන ස්වදේශීය කටයුතු දායකත්වය පමණක් ලබාදී පලාත් සභා හා පලාත් පාලන අමාත්‍ය තිබුණි.	ලේකම්ගේ HA/02/26/03/18 සහ 2023 ජුනි 23 දරන ලිපිය මගින් සියලු දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරුන් සහ ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන් වෙත දැන්වීමක් සිදු කරන ලදී.	ප්‍රායෝගික තත්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගෙන සැලසුම් සකස් කළ යුතු අතර එම සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුලදී අරමුදලේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව බුද්ධිමය දේපළ කාර්යාලය ස්ථීරව නව කාර්යාල පරිශ්‍රයකට ගෙන යාම සඳහා රුපියල් මිලියන 15 ක් ඇස්තමේන්තු කර තිබුණද ගෙන යාමට අදාළ කටයුතු සිදුකර නොතිබුණි.	ජාතික බුද්ධිමය දේපළ කාර්යාලය නව කාර්යාල පරිශ්‍රයකට රැගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍යාංශයේ උපදෙස් පරිදි , මෙම කාර්යාලය සඳහා බුද්ධිමය දේපළ අරමුදලින් මුදල් යොදවා ගොඩනැගිල්ලක් මිලදී ගැනීම ආර්ථික වශයෙන් ඵලදායී නොවන බව දන්වා ඇති අතර ගොඩනැගිල්ලක් මිලදී ගැනීම හෝ පෞද්ගලික ගොඩනැගිල්ලක් කුළී පදනම මත ලබා ගැනීම සඳහා	සැලසුම් සකස් කිරීමේදී අනුමැතිය වැනි මූලික කාර්යයන් ඉටු කිරීමෙන් පසු සැලසුම්වලට ඇතුළත් කළ යුතුය. සැලසුම්ගත කාර්යයන් ඉටුකළ යුතුය.

අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය මෙතෙක් ලැබී නොමැති බව,

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ නියෝජිතායතනයෙන් (ICTA) සර්වර් යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීම සඳහා 2016 දෙසැම්බර් 30 දින අවබෝධතා ගිවිසුමකට එළඹී ඇති අතර එදිනම රු.මිලියන 32.5 ක් එම ආයතනයට ගෙවීම් කර තිබුණි. එහෙත් එම ගිවිසුම සේවාදායක විසින් කඩකිරීම නිසා 2020 පෙබරවාරි 20 දිනැති අංක CP/20/0139/215/009 දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුව නැවත ගිවිසුම්ගත වීමට ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි. කෙසේ වුවද වාර්තාවේ දින වනවිටත් ගෙවන ලද මුදල හෝ සර්වර් යන්ත්‍රය කාර්යාලයට ලැබී නොතිබීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී සර්වර් පහසුකම් සම්පාදනය කර ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි.

2024 අගෝස්තු 08 දින පැවති රාජ්‍ය ගිණුම් කාරක සභා රැස්වීමේදී ඉදිරි මාස 03 ඇතුළත එම මුදල ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ නියෝජිතායතනය වෙතින් අයකර ගැනීමට ගතහැකි සියළුම ක්‍රියාමාර්ගයන් ගන්නා ලෙස නිර්දේශ කළද, මේ දක්වා ආපසු ගෙවා නොමැත.

සර්වර් යන්ත්‍රයට ගෙවූ මුදල නැවත අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

4. යහපාලනය

4.1 අභ්‍යන්තර විගණනය

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
කාර්යාලය සඳහා වසර 04 ක කාලයක සිට ස්ථිර අභ්‍යන්තර විගණකවරයෙක් පත් කර නොතිබුණි.	ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකාරී සේවයට නව පත්වීම් ලබා දී ඇති බැවින් ඒ අතරින් අභ්‍යන්තර විගණක තනතුර සඳහා නිලධාරියෙකු හා පුරප්පාඩුව පවතින ගණකාධිකාරී තනතුර සඳහා නිලධාරියෙකු අනුයුක්ත කර දෙන ලෙස 2025 මැයි 28 දින ද ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් කර ඇත.	2018 අංක19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 40 වගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව අභ්‍යන්තර විගණකවරයෙකු පත්කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

5. මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ 2016 දෙසැම්බර් 20 දිනැති අංක DMS/1120 දරන ලිපිය මගින් බුද්ධිමය දේපල නිලධාරී තනතුරු 10 ක් අනුමත කර තිබූ අතර එම තනතුරු ඇතිකළ දින සිට 2024 දෙසැම්බර් 31 දක්වා වසර 08 ක් පුරාවටම පුරප්පාඩුව පැවතුණි. ඉහත අනුමත පුරප්පාඩු 10 පිරවීමට 2024 මාර්තු 14 දින කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලැබී මාස 9 කට පසු විභාගය පැවැත්වීම සඳහා විභාග දෙපාර්තමේන්තුවට ගාස්තුවෙන් සියයට 50 ක් වූ රු.206,508 ක් 2024 දෙසැම්බර් 19 දින ගෙවා තිබූ අතර විගණිත දින වූ 2025 මැයි 20 දක්වා බඳවා ගැනීම් සිදු කර නොතිබුණි.	පුරප්පාඩුව පවතින ජේටන්ටි පරීක්ෂක තනතුරු 10 සඳහා විවෘත බඳවා ගැනීම් සිදුකිරීමට අදාළව 2025 පෙබරවාරි 23 දින ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව විසින් විභාගය පවත්වා ඇති අතර, එහි ප්‍රතිඵල අනුව ව්‍යුහගත සම්මුඛ පරීක්ෂණය සඳහා සුදුසුකම් ලැබුවන්ගේ නාමලේඛනය 2025 මැයි 08 දින මෙම කාර්යාලය වෙත ලබාදී ඇත. ඒ අනුව ව්‍යුහගත සම්මුඛ පරීක්ෂණය ඉදිරියේදී පැවැත්වීමට අදාළ කටයුතු සිදුකරමින් පවතින බව.	අනුමත හා අත්‍යවශ්‍ය තනතුරු වල පුරප්පාඩු කඩිනමින් පිරවීමට කටයුතු කළ යුතුය.
2024 වර්ෂයේ කාර්යසාධන වාර්තාව අනුව වෙළඳ ලකුණු අංශයේ හා ජේටන්ටි අංශයේ කාර්යසාධනය ප්‍රශස්ත මට්ටමකට ගෙන ඒමට ඉහත පුරප්පාඩු පැවතීම සෘජුවම බලපා තිබුණි.		